

Geografia kl. VIII a

Kochani już zapowiadam, że :

- na przyszłej lekcji, jeżeli nadal będzie kwarantanna , na platformie Microsoft Teams w zespole geografia- zadania będzie do rozwiązania kartkówka z trzech tematów: Ameryka na mapie, Kanada – lasy i Wielkie równiny, Wielkie kataklizmy klimatyczne. 28.04.2020 będzie odblokowana kartkówka od godz.8.00 do 29.04.2020 godz. 8.00

- przed kwarantanną zadałam Wam **projekt w grupach na temat Ameryki**, jeżeli już go grupa zrobiła to odsyła wspólny, jeżeli grupa jeszcze go nie ruszyła to robicie indywidualnie, każdy sam. Ta prezentacja musi zawierać 6 slajdów poza wstępem i zakończeniem. Slajdy :

1) ukształtowanie obu Ameryk lub jednej- masz wybór

2) mieszkańcy (rasy, przykłady indiańskich plemion)

3) kataklizmy, z którymi mierzy się Ameryka Północna

4) wielkie miasto (dowolne)

5) przemysł w USA

6) ciekawostka o Ameryce (dowolna)

Termin : 24 Kwietnia 2020 Należy przesłać na adres : i.wroblewska@spjutrosin.edu.pl

Praca zostanie oceniona.

Przechodzimy do nowego tematu.

Cel: scharakteryzowanie najważniejszych katastrofalnych zjawisk przyrodniczych

NaCoBeZu:

- uczeń zna pojęcia: cyklon tropikalny, huragan, tornado, powódź;

- uczeń rozumie konsekwencje katastrofalnych zjawisk przyrodniczych;

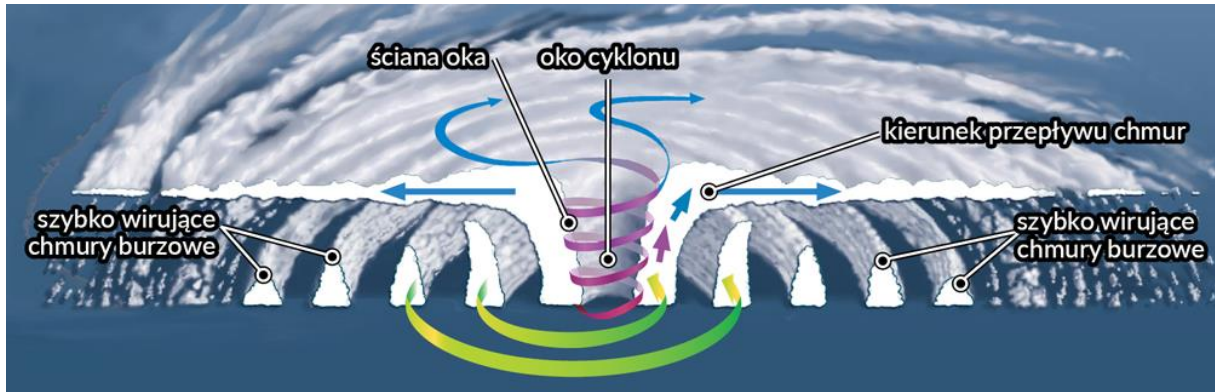
- uczeń umie ocenić skalę zagrożeń jakie stwarzają kataklizmy naturalne w Stanach Zjednoczonych

Temat: Wielkie kataklizmy klimatyczne.

Cyklon tropikalny to intensywne zjawisko atmosferyczne związane z głębokim niżem; charakteryzuje się bardzo silnym wiatrem i ulewnymi deszczami, czasem burzami; powstaje w pasie między zwrotnikami, nad ciepłymi oceanami.

Cyklonom tropikalnym towarzyszy bardzo silna aktywność burzowa, a wiatr osiąga wówczas duże prędkości (powyżej 118,8 km/h). Najsilniejsze cyklony, wiejące na Atlantyku, nazywa się huraganami. Obszar narodzin tego zjawiska musi się znajdować minimum 500 km od równika, ponieważ dopiero wtedy siła Coriolisa jest na tyle duża, aby wznoszenie i opadanie mas powietrza wytworzyło układ wirujący. Warunki powstania cyklonu to:

- temperatura 50-metrowej warstwy przy powierzchni wody na dużym obszarze musi przekraczać $26,5^{\circ}\text{C}$, co skutkuje ogrzaniem, nawilżeniem powietrza i wykształceniem się chmur kłębiastych, w tym potężnych chmur burzowych;
- prędkości wiatrów na różnych wysokościach muszą być niewielkie i zbliżone do siebie (aby chmury przyjęły charakterystyczny układ).

Skutki cyklonu:

- Fala wezbraniowa – efekt silnego wiatru wypychającego wody morskie na wybrzeże; może osiągać 6 m wysokości i wdrzeć się w głąb lądu na kilka kilometrów.
- Ulewne deszcze i powódzie na lądzie – huragan po dotarciu do lądu oddaje wody podniesione z powierzchni oceanu w postaci gwałtownych opadów.
- Silne wiatry – więcej z prędkością nierzadko przekraczającą 100 km/h, uszkadzają domy, porywają samochody i drzewa.
- Prądy strugowe – intensywny wiatr wywołuje powstawanie krótkotrwałych, silnych prądów morskich. Pływający u wybrzeży ludzie mogą zostać wciągnięci przez taki prąd, nawet gdy huragan jest w odległości 2 tys. kilometrów od wybrzeża.
- Tornada – warunki atmosferyczne panujące po wtargnięciu huraganu na ląd mają wpływ na rozwój tornad, które mogą się pojawić nawet kilka dni po jego ustaniu.

Tornado to bardzo silnie wirująca kolumna powietrza pozostająca w kontakcie z powierzchnią ziemi oraz z podstawą chmury burzowej. Tworzy się tam, gdzie istnieją silne prądy wstępujące powietrza. Widzialna część tornada przybiera postać leja, najwęższego przy ziemi. W Polsce tornado jest nazywane trąbą powietrzną.

Przez Wielkie Równiny, region Wielkich Jezior oraz doliny wielkich amerykańskich rzek Missisipi i Missouri przechodzą silne, mroźne wiatry polarne i śnieżyce, nazywane blizzardami.

Powodzie w Ameryce Północnej to zjawiska groźne dla człowieka i jego gospodarki – należą do najdotkliwszych klęsk żywiołowych. Mogą zostać wywołane przez długotrwałe opady deszczu, intensywne opady nawalne, gwałtowne topnienie śniegu oraz wtłoczenie wody przez huraganowe wiatry od strony morza.

Przyczyny powodzi:

- znaczne wylesienie dorzecza dwóch największych rzek: Missisipi i Missouri – zmniejszyło retencję wody opadowej i zintensyfikowało spływ powierzchniowy;

- zaoranie obszarów trawiastych – również zmniejszyło zdolność retencyjną obszarów w dorzeczu Missisipi i Missouri i przyspieszyło spływ wód opadowych i roztopowych;

- wylesienia obszarów górskich w Ameryce Środkowej – spowodowało, że spływ powierzchniowy, który na terenach górskich nawet w lesie jest szybki, stał się jeszcze bardziej gwałtowny, a do tego często towarzyszy mu spływ gleby w postaci potoku błota;

- uregulowanie rzek – przyspieszyło i podwyższyło falę powodziową ze względu na obwałowanie rzeki, czyli zlikwidowanie naturalnych miejsc, w których fala mogłaby się rozprasać;

- prace melioracyjne – retencjonujących opady.

Notatka:

- 1. Cyklony tropikalne to zjawisko atmosferyczne związane z bardzo silnym wiatrem i ulewnymi deszczami, czasem burzami. W USA na południowym i wschodnim wybrzeżu.**
- 2. Tornado to bardzo silnie wirująca kolumna powietrza pozostająca w kontakcie z powierzchnią ziemi oraz z podstawą chmury burzowej. W USA w środkowej części kraju na Wielkich Równinach.**
- 3. Silne, mroźne wiatry polarne i śnieżyce to blizzardy.**
- 4. Powodzie- przyczyny:**
 - wylesienie dorzeczy
 - uregulowanie rzek
 - osuszanie bagien i mokradł
 - zaoranie obszarów trawiastych

Pamiętajcie o :

- kartkówce

- prezentacji

Pozdrawiam

Iza Wróblewska